

דנ"פ 965 - ניר עזרא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 965/16

לפני:
ה המבקש:

כבוד הנשיאה מ' נאור
ניר עזרא

ג ג ז

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה לקיום דין נוסף בפסק דין של בית המשפט

- העליון ברע"פ 8464/14 וברע"פ 8617/14 שניתן ביום 15.12.2015 (ותוקן ביום 21.12.2015) על ידי כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין וכבוד השופטים: ח' מלצר ומ' מזוז

בשם המבקש: עוז'ד אל'י פוקסברומר

החלטה

1. לפני בקשה לדין נוסף בפסק דין של בית המשפט העליון ב-רע"פ 8464/14 ורע"פ 8617/14 (ותוקן ביום 21.12.2015) (מפני המשנה לנשיאה א' רובינשטיין, בהסכמה השופט ח' מלצר והשופט מ' מזוז). בפסק הדין נתקבלו הן ערעורו של המבקש הן ערעורה של המשיבה על פסק דין של בית המשפט המוחז' בירושלים (ע"פ 30907-03-14) שבגדרו, בין היתר, זוכה המבקש מעבירה של חדרה לחומר מחשב לפי חוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

ר��ע

עמוד 1

2. המבוקש הורשע פגמיים בבית משפט השלום בירושלים בגין מעשים שונים של שימוש עבריני במחשב, ב-ת"פ 40102-06-10. נדונה מסכת עובדתית של מספר חידרות שביצע המבוקש לחשבונות בנק של זרים כדי למשוך מהם כסף, וזאת באמצעות פרטיה חשבן ו시스템אות שנמסרו לו שלא כדין. המבוקש אף הודה כי במקרה אחד חדר למחשב כדין להחשבון בנק של אדם אחר במטרה למשוך מחשבון זה 30 דולר, ואולם הוא נחסם; וכי במקרה אחר חדר למחשב בנק ובמהמשך לכך לחשבון הפרטי של אדם נוסף ומהר ממשם לך 750 לץ לצורך תשלום קנס. המבוקש הורשע בהיליך זה בעבורות לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ולפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. העיקר לעניינו הוא שה מבוקש זוכה באופןו היליך מעבירות של חדרה לחומר מחשב שלא כדין לפי סעיף 4 לחוק המחשבים. ב-ת"פ 31579-11-11, נדונה מסכת עובדתית נוספת, שלפיה המבוקש החזיק ברשותו פרטיים של חשבונות בנק וכרטיסי חיוב מהארץ ומחו"ל, שהגיעו לידי בעקבות הודעות שפרסם באינטראנט. בין היתר, עשה המבוקש שימוש בפרטיו כרטיסי החיוב לרכישת ציונים וירטואליים מאתר הימורים בסך של 29,610 ל"נ וכן לרכישת טפסי הימורים. בהזדמנות אחרת חדר המבוקש לחשבון בנק של פלונית, תוך שימוש בסיסמה שלה, והעביר כ-3000 ש"ח מחשבונה ללא ידיעתה ולא הסכמתה. בגין מעשים אלה הורשע המבוקש בעבורות שונות, כאשר העיקר לעניינו הוא שהפעם הורשע המבוקש בעבירה לפי חוק המחשבים, וליתר דיוק בעבירה של חדרה לחומר מחשב כדי לעבור עבירה אחרת, לפי סעיף 5 לחוק. בגין כל הרשעות ניתן גזר דין מאוחד שבגדלו והשתו על המבוקש ארבעה חדשים מסר בדרך של עבודות שירות, ששח חדש מסר על תנאי, בסך 2,250 ש"ח וכן פיצוי למתחננים.

על פסקי הדין בבית משפט השלום הוגשו לבית המשפט המחוזי שני ערעורים, מצד המדינה ומצד המבוקש. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המדינה, קיבל חלקית את ערעור המבוקש וזכה אותו מעבירה לפי סעיף 5 לחוק המחשבים. העונש נותר על כנו.

על פסק דין של בית המשפט המחוזי הוגשו לבית המשפט המחוזי שני ערעורים, מצד המדינה ומצד המבוקש. הגישה בקשה רשות ערעור (רע"פ 8646/14) שעוניינה זכויות של המבוקש מעבירות של חדרה לחומר מחשב לפי חוק המחשבים. מנגד, המבוקש הגיש גם הוא בקשה רשות ערעור (רע"פ 8617/14) שעוניינה הרשותו בעבירה של רישום מאגר מידע ושימוש בו לפי חוק הגנת הפרטיות.

פסק דין מושא התביעה

רע"פ 8646/14 – ערעור המדינה

3. בית המשפט החליט לתמ"ת רשות ערעור בבקשת המדינה, לדון בבקשת כבעורו ולקבל את העורו. בפסק דין פירש בית המשפט את סעיף 4 לחוק המחשבים,如下:

4. החודר שלא כדין לחומר מחשב הנמצא במחשב, דיןנו - מסר שלוש שנים; לעניין זה, "חדרה לחומר מחשב" - חדרה באמצעות התקשרות או התחברות עם מחשב, או על ידי הפעלתו, אך למעשה חדרה לחומר מחשב שהוא האזנה לפי חוק האזנת סתר, תשל"ט-1979.

עמוד 2

למונח "חדרה" העניק בית המשפט פרשנות לפיה "[כל] מידע 'הנכנס' למחשב – בין שנוצר על-ידי מחשב אחר ובין שנוצר כתוצאה של פעילות המשמש במחשב – מקיים את הדרישה ההתנהוגית בעבירה" (פסקה י' לחווות דעתו של המונה לנשיאה רובינשטיין). בית המשפט ביכר פרשנות מרוחיבה זו על פני פרשנות הקושרת את ה"חדרה" בטכנולוגיה ספציפית המוכרת כיום, כדי להימנע ממරדף תמידי של המשפט אחר הטכנולוגיה, מרדף שנועד לכישלון.

את המונח "שלא כדין" פירש בית המשפט כי-שימוש במחשב בהיעדר הסכמת בעליו" (שם). בכך דחה בית המשפט את הגישה המבקשת לצמצם חדרה שלא כדין אך למקרים שבהם החדרה עקפה מכשול טכנולוגי. בית המשפט סבר שאף שעקביפת מכשול טכנולוגי מצדיקה החומרת הדיון, היא אינה תנאי הכרחי לתחולת הסעיף.

4. לעניינו, בית המשפט קבע כי המבקש קיים את יסוד "החדרה" כשהזין למחשב את פרטי חשבונם הבנק של המתלוונת פלונית וכשהורה לו להעביר כספים ממחשבון זה. את היסוד "שלא כדין" קיים המבקש בכך שהעביר את הכספיים ללא הסכמתה של המתלוונת, תוך עקיפת מכשול טכנולוגי בדמות דרישת פרטי חשבון וסיסמה. עוד נקבע כי החדרה נעשתה לשם ביצוע של עבירה אחרת – גנבה – ומכאן גם תחולתו של סעיף 5 לחוק המחשבים. בית המשפט ציין כי המקרה של המבקש "הוא מקרה 'קל' שאינו מתאים את פרשנות החוק" (פסקה כב' לחווות דעתו של המונה לנשיאה רובינשטיין).

רע"פ 8617/14 – ערעור המבקש

5. בית המשפט החליט לחת רשות ערעור גם בבקשת המבקש, לדון בבקשתם כבעורו ולקבל את הערעור. בית המשפט קבע כי חוק הגנת הפרטיות לא נועד לטפל במצבים דוגמת המקרה שבו עניינו, וכי אין להרשייע את המבקש בעבירה של רישום מאגר מידע ושימוש בו לפי חוק הגנת הפרטיות. לאחר שהבקשה לדין נוסף שלפני אינה מתיחסת להכרעה זו, אין צורך להרחיב.

6. לשיכום, בית המשפט הרשייע את המבקש בעבירות של חדרה לחומר מחייב הנקודות להן לפי סעיף 4 לחוק המחשבים, אך זיכה אותו מעבירה של רישום מאגר מידע ושימוש בו לפי סעיף 8 לחוק הגנת הפרטיות.

הבקשה לדין נוספת

7. לטענת המבקש, בפסק הדין נקבעה הלכה שלפיה העבירה של חדרה לחומר מחייב מחייב שלא כדין לפי סעיף 4 לחוק המחשבים כוללת כל שימוש במחשב ללא הסכמת בעליו. הלכה זו, טען המבקש, חדשה היא. חידושה של ההלכה נובע, לטענת המבקש, מרASONיותה בהגדרת העבירה, הגדרה שסבירה ניטה מחלוקת מלומדים במשך שנים, שלא לדבר הוכרע בבית המשפט. החידוש שבהלכה נובע לטענתו גם מכך שהיא אימצה קביעה נורמטיבית שהייתה בהצעת החוק אך נדחתה על ידי המחוקק. אימוץ קביעה זו, פוגע לשיטתו של המבקש בעקרון הפרדת הרשות.

קשהה של ההלכה נובעת לטענת המבקש הן מהדברים שכותב המונה לנשיאה רובינשטיין בפסק דין מושא הבקשה בנוגע לחשש הקיים מפני התפרשות רחבה מדי של העבירה לנוכח הפרשנות שהציג, הן מהמחלוקה

המשתמעת בין שופטי הרכב לעניין מספר תרחישים היפותטיים שלא נדונו בפני בית המשפט – מחלוקת שלטענת המבוקש מותירה את גבולות העבירה עמומים. עמיות זו, טען המבוקש, פוגעת גם בעקרון החוקיות.

הմבוקש הוסיף והעלה טענות שונות בנוגע לפתרונות שהציג בית המשפט לغمימותם של גבולות העבירה, ואף הציג פתרון משלו – בדמות תיקון החוק.

הכרעה

8. לאחר שיעינתי בטענות המבוקש ובפסק הדין מושא התביעה, הגעתו למסקנה כי דין הבקשה להידוחות. סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, קובע כי דין נוסף יונתן מקום שבו קבוע בית המשפט העליון הלכה חדשה, הסותרת הלכה קודמת או הלכה שמאפתה קשייתה או חידושה ראוייה היא כי תידון בדיון נוסף. תנאי נוסף שבו יש לעמוד כדי לזכות בדיון נוסף ניתן קיומה של הצדקה עניינית לכך (דן"א 2485/95 אפרופים שיכון ויזום (1991) בע"מ נ' מדינת ישראל (4.7.1995)). במקרה זה, ההלכה שמייחס המבוקש לפסק הדין אינה מציה בו, וגם אם נקבעה בפסק הדין הלכה כלשהי, היא אינה מצדיקה דין נוסף.

9. טענותו המרכזית של המבוקש הופנתה כנגד הפרשנות הרחבה שהעניק בית המשפט לסעיף 4 לחוק המחייב, פרשנות שלטענתו היא הלכה חדשה וקשה. אלא שיעיוון בפסק הדין מלמד כי בית המשפט הכיר בכך שהמקרה שבפניו הוא "מקרה 'קל' שאנו מתגבר את פרשנות החוק" (פסקה כב' לחווות דעתו של המונה לנשיאה רוביינשטיין). כידוע, ההלכה שלא הייתה דרישה לשם הכרעת הדין, על-פי מסכת העובדות שנדרונו, אינה אלא אימרת אגב" (ד"נ 25/66 ד"ר בר-חי נ' טיבור, פ"ד כ(4) 327, 320). מילא, לא נקבעה בפסק הדין הלכה חדשה וקשה בעוצמה ובהיקף שלחן טען המבוקש. די בכך כדי שפסק הדין לא ימנה על אותם מקרים "חריגים-שבחריגים, נדירים-שבנדירים, שבהם יקיים דין נוסף" (דן"פ 11414/05 רוזנטלי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 14 (31.1.2006)).

10. המבוקש טען גם כי חוסר ההסכמה בין שופטי הרכב בנוגע לסתואציות השונות שהזכיר המשנה לנשיאה רוביינשטיין בפסקה כ' לחווות דעתו, מעיד על "קשיותן" של הקביעות בפסק הדין. אלא שהמדובר במחלוקת תיאורטית בנוגע לסתואציות היפותטיות שלא התעוררו במקרה שנדרו לפני בית המשפט, והערות השופטים לגיבינה הן לכל היוטר בגדר הערות אגב. אין בכך כדי להפוך את הקביעות שנדרשו לעניין שנדרו בפסק הדין לקביעות קשות. בניגוד לטענת המבוקש, גם אין בהתייחסותו של המשנה לנשיאה רוביינשטיין ל"תרחיש האימים" – שלפיו כביבול יגיעו לבית המשפט נאים בשל מעשים של מה בכר (פסקה יט' לחווות דעתו) – כדי ללמד על קשיותן של הקביעות בענייננו. מדובר בהתייחסות אגדית לתרחיש שכמוו אין לו קשר עם העבודות שלפנינו.

11. יתר טענותו של המבוקש הן ערעוריות באופיו ואין בהן הצדקה לדין נוסף נוסף אינו ערעור נוסף (ראו: דן"א 1075/15 בלום נ' אנגלו סקסון – סוכנות לנכסים (ישראל - 1992) בע"מ (8.3.2015)).

12. סוף דבר, הבקשה נדחתת.

ניתנה היום, ו' באדר א התשע"ו (15.2.2016)

הnbsp;יאnbsp;הnbsp;
